

Nedavno je u Trogiru na privatnoj parceli kod doma zdravlja osvanula još jedna bazna stanica jednog teleoperatera. Na gradskom zemljištu nedaleko od ove postoji od prije postavljena bazna stanica, postavljena a da nisu obavljene nikakva mjerenja i konzultacije sa lokalnom zajednicom. Postavljanje baznih stanica u blizini naseljenih i javnih objekata s pravom izaziva burne reakcije građana zbog potencijalno štetnog utjecaja EM zračenja na ljudsko zdravlje. Alarmanтно je da smo jedina zemlja u Europi u kojoj se antenski stupovi na tlu i antene na krovovima postavljaju bez građevinske i lokacijske dozvole, te o tome odlučuje jedino interes teleoperatera. Građani kroz zakonsku regulativu nemaju nikakv utjecaj na lokacije antenskih stupova. U većini zemalja način postavljenja je definiran „Kodeksom dobre prakse“, te se vodi dijalog nadležnih institucija sa lokalnom zajednicom i stanovništvom. MOST – Trogir se zalaže za dijalog sa lokalnom upravom i stanovništvom, o našem zdravlju nikako ne smije odlučivati materijalni interes pojedinca.

Činjenica je da se o biološkim utjecajima dugotrajne izloženosti zračenju elektromagnetskih polja intezivno provode istraživanja, kao i da o tome još uvijek nema potpunog suglasja u znanstvenoj zajednici. No postoje studije koje nedvosmisleno potvrđuju povećani rizik za pojavu malignih oboljenja, stoga tome problemu treba posvetiti više pozornosti. WHO je proglasila radio frekvencijska polja potencijalno kancerogenim za ljude.

S druge strane, elektricitet se može smatrati nevidljivom pogonskom silom moderne civilizacije. Korištenje mobilne komunikacije i interneta zahtjeva postavljanje baznih stanica relativno blizu naseljenih mjesta zbog dvosmjernog protoka podataka. Na žalost elektricitet nikad ne dolazi bez različitih rizika za ljudsko zdravlje. Ne ionizirajuće zračenje određene snage može uzrokovati zagrijavanje tkiva pa je udaljenost od izvora bitna, a ionizirajuće zračenja može oštetiti stanice u tijelu. Korištenjem elektriciteta se stvara i elektromagnetsko polje u okolišu. Javnost je zabrinuta vezano za potencijalne štetne efekte ovih polja po ljudsko zdravlje. Čovjek je oduvijek izložen elektromagnetskim poljima prirodnih izvora, ali su danas jako prisutna i umjetno stvorena polja koja se bitno razlikuju od prirodnih polja. U bezžičnim komunikacijama za prijenos električne informacije nužna je antena, a samim time i korištenje elektromagnetskog vala (polja).

Međudjelovanje elektromagnetskih polja i ljudskog organizma još uvijek nije dovoljno istraženo. Ljudska tijela većinom ne registriraju elektrosmog (izloženost elektromagnetskom zračenju), ali biološki efekti svakako postoje. Biološko tkivo je dielektrik s gubicima koje se da opisati određenim vodljivostima. Dokazani su neki štetni učinci zbog kojih postoje jasno definirane norme za zaštitu ljudi od elektromagnetskog zračenja. Postoje međunarodne normizacije na tu temu, ali prava zaštita se postiže donošenjem zakona koji se poziva na te norme. Umjetno stvorena EM polja u čovjeku uzrokuju induciranje (stvaranje) napona i struje mnogo viših iznosa no što su njihove prirodne razine vrijednosti u tijelu. Tijelo dijelom kompezira velik broj tih efekata, ali su još potrebna brojna istraživanja na tom polju.

Utjecaj EM polja na ljude je predmet znanstvenih proučavanja, te su zaključci doneseni na temelju mnogobrojnih studija i mjerenja polja baznih stanica. Elektromagnetska dozimetrija je analiza EM zračenja izvora zračenja i mjerenje polja induciranih u čovjeku. U svrhu smanjenja rizika od eventualnih štetnih posljedica od EM zračenja postoje zaštitne norme regulirane državnim i međunarodnim preporukama te pravilnici kojima su definirane granične vrijednosti i snage EM polja kojima ljudi mogu

biti izloženi. Pravilnik je zasnovan na znanstvenim istraživanjima. Štetan učinak u ljudskom tijelu izravno ovisi o frekvenciji i snazi EM polja te taj učinak naglo opada s udaljenošću od izvora. Država zaštitu ljudi definira donošenjem i provođenjem zakona i podzakonskih akata temeljenih na međunarodnim normama. MOST – Trogir se zalaže za aktivniju ulogu lokalne zajednice kod postavljanja baznih stanica te donošenje i striktno provođenje takvog zakona kako bi se spriječila samovolja interesnih skupina na štetu građana.